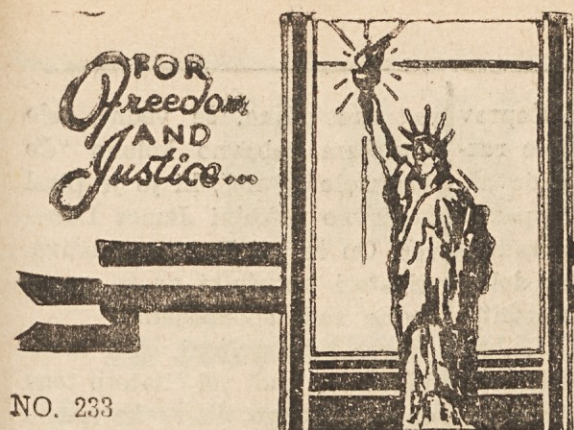

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXV — VOL. LXV

NO. 233

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, DECEMBER 5, 1967

Prva mirovna bomba bo eksplodirala jutri

Z atomsko bombo bodo skušali sprostiti plin in olje iz nepropustnih zemeljskih skladov.

FARMINGTON, N.M. — Naša atomska komisija je skupaj z dvema zainteresiranima firmama ustanovila poseben konzorcij, ki skuša dognati, kako vplivajo atomske eksplozije na neprodorne kamenite plasti globoko pod zemeljsko površino. Na tem vprašanju niso zainteresirani le strokovnjaki in učenjaki, ampak tudi vsa podjetja, ki iščejo plin in nafto globoko pod zemljo. Dognano pa je, da se nahajajo veliko količine nafte in plina pod nepredornimi plastmi trdega kamena, ki ne propuščata ne plinov ne tekočin.

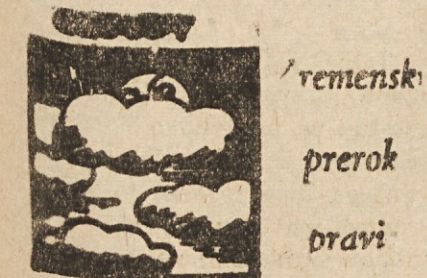
Ideja, da bi se take plasti dale zdrobiti z atomskimi eksplozijami, je že stara. Jutri jo bodo prvič preskusili. Atomsko komisija je namreč dala sestaviti posebno atomsko bombo z razdiralno močjo okoli 26.000 ton najmočnejšega navadnega streliva. Obenem so v zapuščeni kraju v državi N. Mehika zvrtili 4.200 čevljev globoko luknjo in vanjo pogrezili atomsko bombo. Nato so luknjo zasuli s cementom. Jutri bodo bombo eksplodirali. Preračunano je, da njena radio-aktivnost ne bo dosegla zemeljske površine. Seveda tudi upajo, da bo eksplozija predrla nepredorno kamnito plast, nakar bosta plin in nafta dobila pot na zemeljsko površino, ako se bo poskus posrečil.

Senator Young se ponuja za "priljubljenega sina"

COLUMBUS, O. — Ohajski republikanci so soglasno sklenili, da bodo postavili guvernerja J. Rhodesa za priljubljenega sina na republikanski konvenciji. Seveda je to vprašanje začelo zanimati tudi ohajske demokrate. Tako se je oglasil senator Young in oznanil, da bo za ohajske demokrate "priljubljeni sin". Zaenkrat je to le njegova pobožna želja, kajti naletel bo na dosti ovir.

Najprvo ne bo ideja o priljubljenem sinu všeč predsedniku Johnsonu in njegovim pristašem, teh je pa morda več kot Youngovih somišljenikov. Poleg tega se nekaj ohajskih demokratov vne-ma tudi za kandidaturu senatorja McCarthurja, nekaj pa za odpadniško stranko guvernerja Wallace-a. Morda se bodo pojavili še drugi junaki, ki bi bili radi predsedniki ZDA.

Youngu bi torej mogli le želiti veliko sreče, jamčiti mu pa nihče ne more za uspeh njegove ideje.

Oblačno in malo toplejše. Najvišja temperatura blizu 50.

Novi grobovi

Jacob Mauser
Včeraj je umrl v St. Vincent Charity bolnici Jacob Mauser s 1168 Norwood Road, rojen v Se-miču v Beli krajini, od koder je prišel v Ameriko leta 1904, do pred 15 leti, ko je šel v pokoj, zaposlen kot strojnik pri Z.-W. Machine Co. Pokojnik ni zapustil tu nobenega sorodnika, pač pa prijatelja Lousa Urbancica, pri katerem je živel. Bil je član Društva Janeza Krstnika št. 37 ABZ. Pogreb bo iz Zakrajškovega pokopališča. Čas in kraj se nista določena.

Indija še zmeraj ne more shajati brez angleščine

NEW DELHI, Ind. — Indija ima smolo, ker je priznala preveč jezikov uraden značaj, ni pa pri tem mogla skleniti, kateri med njimi naj bo obvečan med posameznimi federalnimi enotami. Največ upanja je imel hindi jezik, toda ne marajo ga države, kjer vladajo drugi uradni jeziki.

Sedaj je federalna vlada predložila zveznemu parlamentu, naj angleščina ostane uradni meddržavni jezik, dokler ne bodo vse države pristale na jezik hindi. Nihče ne upa prerokovati, kdaj bi se hindi jezik mogel uveljaviti v vseh federalnih enotah, zato bo angleščina ostala pri svoji veljavi za dolga desetletja. Tako trdijo nasprotniki angleščine in imajo — prav.

Razumevanje za smrtno kazen zopet narašča

WASHINGTON, D.C. — Pri nas je gibanja za odpravo smrtnih kazni že skoraj zmagalo. Zmeraj manj je bilo izvršenih smrtnih obsodb, zmeraj bolj se je utrjevalo stališče, da je smrtno kazen sploh treba prepovedati. Sedaj je val zločinov tako hudo narastel, da se je javno mnenje zopet obrnilo k smrtni kazni.

V dobrih dveh tednih sta bila dva 19-letna morilca obsojena po poroti na smrt, pri čemur povotniki niso podprli predloga za pomilostitev.

Prof. Mihajlov vodi v ječi gladovni štrajk

Najbolj znani Titov politični ječnik Mihajlo Mihajlov se bori proti nemogočim razmeram v svoji ječi v Požarevcu.

BEograd, SFRJ. — Prof. Mihajlo Mihajlov je v svoji ječi v Požarevcu v Srbiji, kjer prestaja svojo kazen zaradi svojih "protidržavnih" spisov, začel preteklo soboto gladovno stavko proti nemogočim okoliščinam življenja v ječi. Kot je izjavila njegova mati, ki ga je v ječi s posebnim dovoljenjem obiskala, so te neznosne.

Poročilo o njih je prinesla pretekli teden The Washington Post, pa tudi drugi časopisi v Ameriki in drugod po svetu. Gladovna stavka bo brez dvoma znova še bolj opozorila na položaj junaškega zadržkega profesorja, ki je povedal jasno svoje mnenje in zastopal javno stališče do sedanjih političnih razmer v Jugoslaviji.

Hotel je v okviru jugoslovanske ustave izdati neodvisen političen list in pripraviti tla za novo, od komunistične partije neodvisno politično organizacijo v smislu demokratičnih načel. V sodni razpravi mu je sodnik povedal jasno in surovo, da je v Jugoslaviji politična svoboda le za Komunistično partijo in v njenem okviru. Mimo in preko tega Titova "ljudska de-

Človeško srce presadili

CAPETOWN, J. Afr. — V tukajšnji bolnici Groote Schuur so izvedli uspešno presaditev srca iz telesa smrtno ponesrečene 24 let stare žene v telo 55 let starega moža, ki je zaradi bolnega srca umiral. Srce so vzeli mladi ženi takoj po tem, ko se je z avtomobilom smrtno ponesrečila. Zdravniki trdijo, da je bil 55 let stari Louis Washkansky tekom operacije in presajanja srca pri zavesti in da se kar dobro počuti z novim srcem. Pritisk krvi naj bi bil normalen.

Operacijo so izvedli v treh etapah. Najprej so vzeli srce iz telesa ponesrečenke in ga ohranjali živega s posebnim strojem, nato so vzeli srce iz telesa bolnega moža in tega nadomestili z avtomatično črpalko. Ko je bilo vse drugo pripravljeno, so srce ponesrečenke dali na mesto odvzetega srca v prsno votlino Washkanskega in ga povezali z žilami in živčevjem.

Zdravniki upajo, da se bo presaditev posrečila, pripominjajo pa, da lahko telo Washkanskega tuje srce odkloni tudi po tednih in mesecih ali celo po več letih. Kritični so bili prvi trije dnevi. Presaditev je bila izvedena preteklo sredo.

Bodimo pri vsaki vožnji previden in zmanjšujmo število irtev!

"mokracija" ne seže, četudi jo nekateri v svobodnem svetu postavljajo zelo visoko.

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko pomembnih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te seznane priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglas v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asessmentov in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$12 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglas v imeniku društven Ameriške Domovine in si s tem zagotovijo tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

Sedanja ciprska kriza sad ponesrečene špekulacije?

CLEVELAND, O. — Še zmeraj ni prav jasno, zakaj so 15. novembra padli prvi strelci z grške strani na dve turški vasi in kako je to, da je pri tem zgubilo življenje 24 Turkov, med njimi tudi ženske in otroci. Čisto gotovo je pri tem imel svoje prste znani grški general Grivas, ki je bil takrat poveljnik takih grških kot ciprskih čet.

Kakšni nagibi so Grivasa vodili do tega koraka, ne vemo. Zdi se pa, da grška vlada ni bila s tem zadovoljna. Brzotvorno je Grivasa odpoklicala, to se pravi, smatrala je, da je, gen. G. Grivas postopal napačno in na svojo roko. Zakaj je Grivas tako postopal? Morda se je zjezil, mož je nareč preveč vročkrven in ni pomislil, kakšne posledice lahko rodi tak korak. Morda je bilo pa to tudi premišljena, toda napačna špekulacija. Morda je mislil, da je prišel čas, da se ciprsko vprašanje lahko reši kar na ciprski način, brez sodelovanja in odgovornosti atenske vlade. Morda je pa tudi mislil, da bo spravil v zadrego ciprskega predsednika nadškofa Makarija, ki ga kot tekmeča za priljubljenost v grški javno-

sti prav pristržno sovraži. To pa tem bolj, ker nadškofov ugled raste med Grki. Ni namreč nobena tajna, da ve Grčija, da Makarij ne simpatizira s sedanjo grško vojaško diktaturo, ker se boji, da bi utegnila odločiti o ciprski usodi brez njegovega sodelovanja, morda celo brez njegove vednosti.

Med tem je Johnsonov zupnik Vance dosegel vsaj premirje, ako ne miru med Grčijo in Turčijo. Vse breme sporazuma nosi Grčija in ne Turčija. To se je zgodilo radi spremenenega mednarodnega položaja v vzhodnem Sredozemlju, ki je spravil Grško v slabši položaj, kot ga je imela pred leti, ko je izbruhnila prva ciprska kriza. Takrat je bila Grčija državo s svobodno postavljeno demokratično vlado. Morda vlada res ni bila kaj prida, toda na oblast ni prišla s silo. Zato je živela zaupanje in ugled v svobodnem svetu, med drugim pa tudi pri sosednjih komunističnih državah: Albaniji, Jugoslaviji in Bolgariji. Danes je pa čisto drugače: Grčija nima prijatelja med svojimi sosedji, vsi sovražijo sedanjo vojaško diktaturo, najmanj po-

voda za sovražstvo bi imela Turčija, pa še to so grški generali po nepotrebnem razburili. Na drugi strani se je pa Turčija dokopala do mirnega sožitja z Moskvo. To je za Moskvu večje vrednosti kot prijateljstvo z Grčijo in Ciprom. Tako se je Grčija znašla kar čez noč v neprijetnem položaju: s Turčijo držijo tisti njeni sosedje, ki so bili do sedaj vsaj kolikor toliko nevtralni v sporu o ciprskem vprašanju.

Od tega je imela korist naravno le Turčija, zato je pri pogajanjih lahko hitro dosegla tisto, kar preje ni mogla: Grčija bo odpoklicala s Cipra vse vojaštvo, kar ga je preko 950 mož. Turčija pa, kar ga je preko 650 mož. O tem Atene do sedaj niso hotele slišati. Tako bo odšlo s Cipra okoli 12.000 grških in le 1200 turških vojakov. Zato bo pa Turčija jamčila za nedotakljivost ciprske republike in v ta namen demobilizirala na kopnem svoje čete v bližini ciprskega otoka. Grčija bo dalje plačala odškodnino za žrtve, ki so padle v dveh napadenih vaseh. Ciprski Turki pa dobi-jo svojo avtonomijo in svojo policijo, ki bo neodvisna

ZAVEZNIKI DOBILI RDEČE V KLEŠČE: 235 MRTVIH!

Ameriške in južnovietnamske sile so obkolile rdeči bataljon v Delti Mekonga in ga temeljito zdelale v 11 ur trajajočem boju. Rdeči, ki so se pod varstvom teme izmuznili iz obroča, so pustili na bojišču 235 mrtvih.

SAIGON, J. Viet. — Včeraj so dosegle južnovietnamske in ameriške čete doslej svoj največji uspeh v bojih z rdečimi v delti reke Mekong. Blizu 1500 zavezniških čet je pritiskalo od vseh strani na rdeči bataljon, ki je izdal svoj položaj na bregu Rach Ruong prekopa s strelji na ameriški oddelek v bližini. Zavezniški vojaki, mornarji in marini so s pomočjo letal in topništva rdeči 502. vietkonški bataljon skoraj zmeli. Blizu polovice njegovih pripadnikov je obležalo na bojišču, ko se je ostanki bataljona pod varstvom mraka posrečilo uiti iz sovražnikovih klešč. Bataljon naj bi štel okoli 500 voakov, od tega jih je 235 obležalo na bojišču mrtvih.

Rdeči so začeli streljati zjutraj ob 7:50 na zavezniško okopno kolono, ki je vozila vladne marine na breg prekopa za nastop proti rdečim. To je bila ena izmed običajnih večjih "čistilnih akcij". Rdeči so se s svojimi strelji izdali. Mornariške enote so skozi sovražni ogenj prepe-lyale okoli 500 vladnih marinov in jih izkrcale severno od položajev rdečih. Istočasno so v tesnem sodelovanju s celotno operacijo druge enote zavzele položaje južno od rdečega bataljona. Bataljon ameriške 9. pehotne divizije se je začel premikati proti rdečim položajem. S tretje strani so nastopile enote bataljona 9. ameriške pehotne divizije, ki so jih pripeljali v boj helikopterji. Obroč so zaključile mornariške rečne sile, ki so s svojimi bojnimi čolni nadzale prekop, na katerega bregu se je rdeči bataljon vgnedil, in vstrajno obstreljevale njegove položaje.

Boj je trajal ves dan. Sele po 11 urah, ko je legel nad bojišče mrak, so rdeči v malih skupinah ušli iz zavezniškega obroča. Največ rdečih so pokončili južnovietnamski marini, ko so popoldne v napadu osvojili vrsto rdečih položajev. Pri celotni operaciji so sodelovale enote "Gib-

liverne rečne sile", 2. brigada 9. ameriške pehotne divizije, mornariški oddelek 117. in južnovietnamski 5. mornarski bataljon.

Včerajšnji boj v Delti okoli 66 milj južno od Saigona je bil eden doslej najuspešnejših. Pomenil naj bi začetek odločnejšega nastopanja proti rdečim v tem delu Južnega Vietnama, kjer so najbolj močni in kjer je tudi njihovo glavno oporišče tako v pogledu oskrbe kot v pogledu dopolnjevanja moštva njihovih gverilskih enot.

Russelova sodnija obsodila Ameriko.
KOPENHAGEN, Dan. — Znanja Russelova sodnija je začela svoje delo v Stockholmu z namenom, da preišče, ali je Amerika odgovorna za celo vrsto vojnih zločinov v vzhodni Aziji. Vsa akcija je bila zamišljena od levicarjev vsega sveta in tudi od njih podpirana na celi črti. Začela je svoje delo na Švedskem, končala ga je pretekli teden v Kopenhagnu.

Razume se, da je po planu obsodila ne samo Ameriko, ampak tudi Tajsko, Filipine in deloma tudi Japonsko. Vietnamski komunisti so bili tako veseli obsodbe, da so poklonili članom sodišča severnovietnamske narodne zastave in jekleno čašo, narejeno iz ostankov sestreljenega ameriškega letala nad Severnim Vietnamom.

Rhodes zopet republikanski "priljubljeni sin"
COLUMBUS, O. — Kot leta 1964 so se vodilni ohajski republikanci sporazumeli, da bodo tudi prihodnje leto pri prvem glasovanju na svoji konvenciji oddali svoje glasove guvernerju Rhodesu. Rhodes še ni pristal na ta predlog, pravi pa, da bo povedal svojo odločitev po 15. decembru. Sklep ohajskega republikanskega državnega odbora je bil soglasen.

Na republikanskem sestanku je bil tudi glavni republikanec R. Bliss, ki je odboru podal poročilo o političnem stanju v državi. Seveda se je skrbno ogibal vsaki besedi, ki bi izdala njegove simpatije ali antipatije do tega ali onega verjetnega republikanskega kandidata.

Kongres noče niti spomina na proporcionalni volivni sistem
WASHINGTON, D. C. — Predstavniški dom je že davno izglasoval zakon, ki odreja, da morajo vse ameriške države odrediti volivne okraje za kongresnike. S tem naj bi bil one-

Iz Clevelanda in okolice

Knjiga o ustoličenju—
Dr. Felicijanova nova knjiga o Ustoličenju koroških vojvod je sedaj na razpolago in jo lahko kupite ali naročite tudi v Slovenski pisarni v Baragovem Domu na St. Clair Ave. in v potniški pisarni M. A. Travel Service, 6516 St. Clair Ave.

Nova povest—
Novi roman M. Marolta Rojstvo, življenje in smrt Ludvika Kavška, je napredaj v Slov. pisarni v Baragovem domu, 6304 St. Clair Avenue.

Primanjkljaj v mestnem proračunu—
Župan C. Stokes je včeraj objavil v finančnem odboru mestnega sveta, da bo mestu ob koncu leta verjetno zmanjkalo okoli \$100.000 za kritje rednih stroškov mestne uprave. Izjava je dala povod ugibanju, ali ne bo župan predložil povišanje mestnega dohodninskega davka, ko je že predložil mestnemu svetu, naj glasuje za celotno davčno naklado 5.8 za mestno upravo.

Župan in mestni očetje bi na pravili pametno, če bi najprej pregledali, ali ni mogoče mestne izdatke kje brez posebne škode zmanjšati, predno se odločijo za povišanje davkov!

Strel upravičen—
Polijski javni tožilec je označil strel policaja N. Ramosa na bežečega Roberta Copena preteklo soboto zjutraj za opravičen. Policaj je streljal na fanta, ko je hotel s svojim avtomobilom povoziti policaja T. Burk na, ki mu je zastavil pot. Robert Copen s 6019 Bonna Avenue je bil zadet v glavo in prepeljan v Mt. Sinai bolnico, kjer je nekaj ur nato umrl.

Organizator izraelske zmage nad Arabci gen. Izhak Rabin odstopil

JERUZALEM, Izr. — Gen. Izhak Rabin, 44 let stari načelnik glavnega stana izraelskih oboroženih sil, ki je izdelal načrte za vojno z Arabci v preteklem juniju in te tudi čudovito uspešno izvedel, je po štirih letih na vodstvu oboroženih sil s tega mesta odstopil. Napoveduje, da bo imenovan za poslanika v ZDA.

Običajno je načelnik glavnega stana izraelskih oboroženih sil na svojem mestu le 3 leta, gen. Rabin je bil 4. Za njegovega naslednika je bil imenovan gen. Haim Bar-Lev, 43 let stari poklicni vojak, rojen v Jugoslaviji. Podobno kot Rabin je bil tudi Bar-Lev pripadnik skupine Palamach, ki se je pod vodstvom gen. Dayana borila proti Anglezem.

Dve tretjini zavarovanih
WASHINGTON, D.C. — Okoli 65% prebivalstva ZDA je zavarovanega proti boleznim za zdravljenje v bolnicah in za kritje zdravniških stroškov.

mogočen slučaj, da bi bila vsa država en volivni okraj. Senat se je temu stališču dolgo upiral, pretekli teden je pa pristal nanj. Novi zakon pa pozna dve izjemi: v državah Havaji in Nova Mehika niso volivni okraji za kongresnike obvezni.

S tem zakonom je seveda pokopana vsaka misel, da bi Amerika mogla kdaj preiti na proporcionalni volivni sistem.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 233 Tuesday, Dec. 5, 1967

Vloga Kambodže v vietnamski vojni

Pravzaprav je vloga Kambodže za komuniste jasna. Kambodža naj igra isto vlogo kot Laos. Kot se v vzhodnem delu Laosa vleče znana Ho-Ci-Minhova pot in so ob njej postavljene rdeče vojaške postojanke s skladišči, zalogami, okrevališči itd., tako naj bo tudi vzhodni del Kambodže zaledje in zavetišče za vietnamske komuniste, kadar se morajo umakniti pred pritiskom ameriških in saigonskih čet. Taka je tudi domneva ameriških in saigonskih vojaških oblasti, ki bi rade to stanje spremenile. Kambodžanski princ Sihanuk trdi, da vse to ni nič res. pri tem se pa jezi na Ameriko in jo dolži napolnjenosti. Njegova jeza je tako huda, da je dejansko pretrgal diplomatske stike z našo federacijo. To stanje se vleče že mesece in leta. Ali pa imamo o njem res pravo sliko?

Vietnamski komunisti imajo le malo pravil, ki veljajo za njihovo vojskovanje. Med nje spada skušnja, da se za večje vojaške spopade odločajo le takrat, kadar jih lahko izzovejo blizu vietnamske meje. Klasičen dokaz za to so bili nedavni boji ob Demilitarizirani coni. Tam so imeli vietnamski komunisti zmeraj možnost, da se umaknejo preko cone v Severni Vietnam, kajti vedeli so, da jih tam ne bodo preganjale ne naše se saigonske čete. Obenem so rdeči poveljniki lahko mirno dovažali orožje in municijo na fronto, nobena akcija naše armade ali saigonskih čet jih pri tem ni mogla motiti, dokler niso transporti dosegli severne demarkacijske črte.

Prav podoben slučaj imamo ob laoski in kambodžanski meji z Vietnamom. Tam so vietnamske čete dale največkrat povod za velike bitke. Niso še pozabljena imena Pleiku, Kontom in dr. Zadnje čase so bili vroči boji pri Loc Ninhu in posebno pri Dog To. Loc Ninh leži blizu kambodžanske meje, Dok To pa blizu tromeje Kambodža-Laos-Vietnam. V vseh teh slučajih so komunisti poslali v boj ali vsaj imeli pripravljenih za boj 4-6 kompletnih polkov, nekajkrat pa kar po dve diviziji, seveda samih severno-vietnamskih rednih vojakov. V vseh teh slučajih so boji trajali cele tedne, v vseh teh slučajih so nasprotniki trpeli hude zgube in pri tem — niso zmagali.

Na drugi strani niso bile zgube prihranjene našim in saigonskim četam, v vseh bitkah so bile zmage na naši strani, toda nobena med njimi ni imela odločilnega pomena. To je sprožilo vprašanje, ali se ne bi vojskovanje ob meji dalo preprečiti. Padla je ideja, naj bi bila ob meji potegnjena žična ograja, toda ni našla splošnega odobranja med strokovnjaki. Kaj torej storiti?

Najprej je jasno, da ni treba obravnavati laoske meje tako kot kambodžansko. Laoska meja teče po hribovitih ozemljih, redko naseljenem, z revnimi prometnimi žilami in še revnejšim prebivalstvom. Poleg tega tudi vietnamsko ozemlje med laosko mejo in morjem ni ravno bogato ne na prebivalstvu, ne na prirodnih zakladih. Zato tudi v zgodovini ni igralo nikoli odločilne vloge.

Drugačen je položaj kambodžanske meje. Prostor med njo in morjem je velik, ima rodovitno zemljo, je gosto naseljen in pomeni gospodarsko hrbtnico Južnega Vietnama. To je posebno važno za Severni Vietnam, ker mora svoje vojake po možnosti oskrbovati iz lokalnih zalog, kjer se pač nahajajo. Ob meji je dalje vse polno malih rek in kanalov, kar vse podaljšuje lokalni promet in bolj koristi partizanskemu kot klasičnemu vojskovanju. Vse to je naglono naše strokovnjake ideji, da bi bilo treba ob meji potegniti žično ograjo ali kaj podobnega.

Drugačen je položaj, ako ga gledamo s političnega vidika. V Laosu gospodarji Suvana Fuma, ki ne skriva dejanskega položaja pred tujci. Prizna, da v velikem delu njegove dežele gospodarijo partizani in da tam njegova uprava sploh ne obstoja. Kjer njegovi uradi kaj pomenijo, skuša uveljaviti načelo nevtralnosti, kar mu pa večkrat spodleti. V Suvani Fumi ima torej Amerika nevtraleca, ki ne laže, je pa s srcem na naši strani.

Čisto druge vrste politik je kambodžanski princ Sihanuk. Njegove glavne lastnosti so zvižanost, nezanesljivost, vihravost, pretkanost nepreračunljivost. Amerike ne more radi dveh stvari: naša federacija mu noče dati jamstva za nedotakljivost kambodžanskih mej in ne verjame v njegovo nevtralnost. Zato naravno bolj zaupa kambodžanskim sosedom: Tajski, Južnemu Vietnamu, Maleziji.

Sihanuk uporno trdi, da je njegova dežela nevtralna. Pa se je pripetilo pred par tedni, da sta dva ameriška časnikarja in fotografa imela priliko, da sta hodila na kambodžanski strani meje proti Južnemu Vietnamu. Tam sta ugotovila, da imajo vietnamski partizani svoje zatočišče, svoja skladišča, svoje zasilne vojašnice itd. Sihanuk se je radi tega silno razburil in trdi, da to ni res. Morda za vse sploh ne ve in misli, da je njegova jeza upravičena. V Washingtonu so vzeli ta odkritja zares in menda mislijo

začeti preiskavo o teh odkritjih, kolikor je preiskava sploh mogoča. Vsekako so se radi teh odkritij naši odnosi do Kambodže zopet zaostri.

Med tem so bile komunistične čete poražene pri Dok To. Kam so se umaknile, ali v Laos ali v Kambodžo? V obeh slučajih bo prišlo zopet na dnevni red vprašanje, kako preprečiti komunističnim vietnamskim vojakom dohod do skrivališč in pribežališč na nevtralnih tleh.

Preiskava meje v Kambodži bo pa obsegala tudi posle, ki se vršijo v kambodžanski prestolici Phnom Penh in luki Sihanoukville. Tam se namreč uvaža blago, ki gre po tajnih potih čez mejo v roke vietnamskih partizanov. V prestolici in luki cvete verižna trgovina z vsem, kar rabijo partizani, od riža do zdravil. To bo sprožilo nova trenja med Sihanukom in Washingtonom.

Miru torej ne bo ne ob meji med Kambodžo in Južnim Vietnamom, pa tudi ne v nobenem mestu, skozi katerega doteka blago v roke komunističnim četam.

BESEDA IZ NARODA

Slovenski misijon v Nici

(Posebej za Ameriške Slovence)

NICA, Fr. — Pod tem naslovom, ali nekaj sličnega je pred par tedni naša "Ameriška Domovina" pisala — izpod mojega peresa — kako in kaj je z Nici in misijonom, o katerem sem Vam predaval. Ameriški domovini se v prvi vrsti zahvaljujem za posredovanje.

Nadaljujmo. Čudili se boste morda kako vendar morem, ko naj bi pač vedel, da vsak je svoj vsakdanji kruh v potu svojega obraza... Verujem, toda... V teh mojih naporih ne gre zame. Jaz sam bi mogel mirne duše poslati onim, ki so več ali manj enako odgovorni (predstojnikom) sporočilo ter reči: jaz ne bom več. Odpuščam se svoji službi. Mogel bi se umakniti v samostan ter se tam dati na razpolago svojim odgovornim, da naj naredi za mano kar hočejo. Gotovo, da pod klavzulo, češ: kakšnega odgovornega mesta mi ne dajate več. Popolnoma bi se čutil opravičenega za to po svoji 31 letni duhovniški službi v takšnih časih, kot sem jih imel: za po Nemcih izgnane sobrate zidati samostan v Ljubljani v času vojske!, z ozirom na poznejše delovanje po taboriščih, z ozirom na nestrpnost nemštva na Koroskem, kjer sem enako osem let "služil" in še posebej z ozirom na zadnjih osem let v Nice, kjer naj bi pomagal takšnemu, kakršnemu krščansko srce ne bi smelo odreči pomoči. Rabim besedico "krščansko srce". Saj isto ne sme biti ravnodušno.

Samemu sebi bi jaz lahko pomagal s takšno odpovedjo, toda, kaj, bi s tem storil? Nekdo drug bi moral stopiti na moje mesto. Morda bi isti ne bil več tukaj potrebnega jezika, bil bi morda mlad, neiskus, brez poznanja položaja, okolnosti, "zvez" in tako dalje. Morda bi v prvih 14 dnevih rekel: Ne, ne, to pa ne... Kaj bi se zgodilo z ustanovo za katero se je že dosedaj vložilo toliko neizmernih žrtev ter preko nje tolikim pomagalo?

Zato, vidite, se mi oglašajo vama vest, pravim, ki o njej mislim da kot krščanska ne more biti ravnodušna. K vesti se pridružuje razum, ki je božji dar človeški neumljivi duši, talent, z ozirom na katerega Gospod upa, da bomo delovali z njim... Vse to mi pravi, da je moja naloga v tem, da raje prošim, skušam, se trudim, kot da bi se odpovedal.

Prav radi tega smatram to mojo akcijo iz Nice kot S.O.S. klice v krščanski svet. Kako to?

Ko sem delal osnutek za ta članek, sploh nisem vedel, kdaj bom dobil za znamke, da bom članek lahko oddal na pošto za Ameriško domovino. Med pravico, mi je poslal gospod Rev. Milan Kopačar iz Amerike svoj dar ter mi tako spet "odprl vrata". Ko sem isti dan po sv. maši stopil v kuhinjo misijona, je bila ta prazna. Košček prepečenca... Res, dva tri kon-

zervice so se nahajale v ormari kuhinje, pa nisem imel ključa, da bi jih mogel odpreti. Nekdo jih je prinesel na misijon kot hvaležnost spomin na redovno sestro, ki je veliko storila za naše in pred par leti umrla.

Nikogar, nikogar nimamo na misijonu, ki bi malo vsaj skrbel za "gospodinjstvo". Slovenka, 47 letna gospodična, ki se je po onem našem apelu v "Naši luči" češ da iščemo nekoga, preselila na misijon, je na smrt zbolela po že predhodni dveletni bolezni. Gospodična Albina ji je ime in je pred par dnevi prestala težko, težko operacijo.

Vsak teden sigurno se predstavi kak slučaj, kjer je treba, je pač treba pomagati. Pred dve-tedni slučaj s fantom, Slovencem, ki je koj po prehodu meje v Francijo v dveh dneh moral biti operiran na želodcu.

Dobesedno rečeno: 14 dnevna hrana na misijonu je bila vzeta na "račun" pri trgovcu. Nam bo kdo posodil? Kako bomo pa posojilo vrnili? Na praznik Vseh svetnikov sem nam šestorici (pet novih in jaz) moral sam kuhati. Nekaj makaronov, tri konzerve vzete na "up"...

Prišli bodo računi: za elektriko, plin, vodarino... Najemnine je treba plačati. "Zakon je zakon," tako pravijo Francozi. Sicer pa ne samo oni. Je pač samo ob sebi umljivo. Kurjave še sedaj nimamo na misijonu.

Najtežje je to: teden za tednom, mesec za mescem, leto za letom vsa ta teža nad misijonom. Lansko leto ob tem času je bilo popolnoma isto.

Zjutraj, ko se zbudim je moja jutranja molitev — misel — kako bom spet danes reševal "probleme". Jasno je da ob molitvi polagam vse v roke božje. Zvečer je ista oblika.

Vi mi boste rekli: pater, saj se morda ne spleča, truditi se toliko na "tistem misijonu" za ljudi, ki morda kakšenkrat niti "duše" nimajo... ki so "fini" po svojem zunanem obnašanju, po "bontonu" in tako dalje, toda... Res je to, da se lahko dogodi človeku tako kot pravi oni slovenski pregovor: "Če hočeš imeti sovražnika, dobro stori človeku", res je to, da na kakšno "posebno hvaležnost" človek ne more računati, toda, mirno vam morem reči, da so ti, ki so nekoč prejeli pomoč po misijonu le zelo hvaležni. Dobil sem pozneje večkrat značilna pisma. Kako se rad spominjam družine, ki je šla skozi našo pomoč, pa mi pravijo potem v pismu: "Dobrega Boga v nebesih in vas pater, ne bomo nikdar pozabili." Vidite, tako je.

Ta članek sem napisal v Ameriško domovino zato, da bi bil v pomoč tistim, ki se angažirajo med vami v delu za pomoč nam. Ze zadnjič sem omenjal v članku, da naj bi se javili pred vsem tisti, ki bi bili pripravljeni (po svojih močeh seveda!) vsako leto nam kaj malega darovati, kajti, naše potrebe niso od danes do jutri, ampak stalne. Za to ni potrebno nobene pismene obveznosti, ampak takole približna odločitev za nekaj.

V Clevelandu bodo zbirali na polo v Baragovem domu, ali v župnijskih pisarnah, v Chicagu pri Ligi, v New Yorku pri g. župniku. Vsak kdor bo hotel, bo že našel način.

Drugič več. Vsa dobra slovenska srca naj prejmejo pritrčen pozdrav! Vdani Vam

p. Jakob

Društvo Kras št. 8 ADZ vabi na letno sejo

CLEVELAND, O. — Društvo Kras št. 8. ADZ je bilo ustanovljeno 8. decembra 1912 pri Mr. Franku Walandu na 15507 Saranac Rd., v velikem idealu bratstva, da si pomagamo v slučaju bolezni, smrti in raznih slučajih za izboljšanja človeške družbe in našega delavskega pokreta. Takrat še ni bilo Slovenskega doma in meseca julija 1913 je društvo pričelo zborovati v cerkveni dvorani. Bil je izvoljen sledeči odbor: Joseph Demšar, prvi predsednik; Frank Waland, podpredsednik; Ignac Medved, tajnik; Louis Levar, blagajnik; Anton Omahen, zapisnikar. Med leti 1915-1919 se je društvo ves čas potegovalo, da se postavi Slovenski dom na Holmes Ave. Takoj po otvoritvi Slov. doma 1. 1919 meseca avgusta je društvo imelo razvite zastave, to je bila prva prireditev v Slov. domu. Od tedaj naprej društvo zboruje v Slov. domu na Holmes Ave.

Leta 1926 je društvo pričelo veliko kampanjo za pridobivanje novega članstva in sicer meseca septembra in oktobra, pristopilo je v odrasli oddelek 203 članov, v mladinski oddelek pa 117, skupaj 320 novih članov. Slavnostni sprejem in velika veselica se je vršila dne 1. oktobra, 1926 z udeležbo celotnega gl. odbora SDZ. Obe dvorani Slov. doma sta bili ta čas natlačeno polni.

V kampanjskem odboru so bili sledeči: Ignac Medved, predsednik; Ivan Trček, četrti tajnik in gl. nadzornik; Louis Jerkič, gl. porotnik; Anton Pucelj, blagajnik, Louis Opara, zapisnikar in Karel Smrdel, Michael Lah, več let predsednik, in Krist Marc. Glavni Odbor je na tej prireditvi izročil društvu veliko jako lepo srebrno "ku-po" v priznanje.

S tem opisom naj se obudi zanimanje vsega članstva za društvo in seje, ker 8. dec. t.l. je 55-letnica društva in dne 9. dec. 1967 je 55-letna glavna seja in volitev odbora za leto 1968. Torej vsak član in članica, kdor je živ in zdrav, naj pride na sejo v soboto 9. dec. t.l. ob 7.30 zvečer v Slov. dom na Holmes Ave.

Vabi,

John Trček, nadzornik

Odlikovanja majorja Rev. Francis Kovačiča za zvesto službovanje v Vietnamu

CLEVELAND, O. — Pred dnevi mi je prišel v roke izrežek iz "Forest City News" od 6. jul. t.l. V njem berem o odlikovanjih, ki jih je prejel za zasluge v vietnamski vojski Father Francis Kovačič iz Uniondale v Pennsylvaniji. Preden povem bravcem AD kaj več o tem našem ameriškem slovenskemu rojaku, naj jim za uvod povem, kako sem se kmalu po svojem prihodu v ZDA seznanil z njim, odnosno z njegovo družino.

Po posredovanju Lige katoliških Slovencev Amerikancev sem pred 19 leti prišel iz begunskega taborišča v Špitalu na Dravi na Laurichovo kmetijo v Uniondale, Pa. Prvi, ki me je prišel semkaj neki večer obiskati, je bil sedaj že ranjki Fathrov oče g. Karel Kovačič, ki je imel srednje veliko "farmo" kakih 5-6 milj od Laurichevih. Zelo sem bil vesel ob-

ska tega dobrega moža. Čeprav je bil kmet, je bil izredno razgledan v političnih zadevah. Tudi dogodki iz časa okupacije slovenske zemlje med zadnjo vojsko so mu bili že kar dobro znani. Poleg rajnega forestcityskega župnika Francis M. Jevnika mi je bil ta mož odletel najbližji ves čas mojega skoro štirimesečnega pennsylvanskega farmarjevanja. Kadar je le utegnjen, se je zvečer za uro ali dve pripeljal do mene. Nekoč konec tedna pa je prosil mojega gospodarja, ali bi me smel čez nedeljo vzeti k sebi. Takrat sem spoznal približe tudi njegovo lepo in dobro družino. Vsakokrat pred jedjo in po njej so molili, enako so tudi vsak večer kleče opravili sv. rožni venec in avretanske litanije Matere božje. Kovačičeva mama so molili naprej, vsi drugi smo jim lepo glasno in razločno odgovarjali. Resnično, srečnega sem se počutil v njihovem domu. Takrat sem se tudi seznanil z današnjim Fathrom Kovačičem; v onem času je bil šele bogoslovec, ki je v počitnicah na domu opravljaval prav vsa kmečka dela kakor drugi njegovi bratje. Kovačičevi so v tistem času davjali mleko v mlekarno, razen tega pa oddajali svoje poljske prideleke v glavnem slovenskim strankam v kakih 12 milj oddaljenem mestecu Forest City. Skromen zaslužek za veliko družino, pa sta vendar vladala v njej prijetno družinsko veselje in zadovoljnost.

Father Francis Kovačič je bil meseca novembra 1965. leta poklican v vojaško službo v Vietnam. Rok svoje vojaške službe je odslužil letos meseca junija. Za svoje zvesto, požrtvovalno in junaško službo kot vojaški kurat je prejel naslednja odlikovanja: the Vietnam Service Medal, the Vietnam Campaign Medal, the National Defense Medal, the Air Medal with 1st Oak Leaf Cluster for meritorious service in connection with military operations against a hostile force, the Bronze Star Medal for Heroism in končno še the Legion of Merit for "exceptionally meritorious conduct in the performance of outstanding service" kot brigadni kurat "of the 101st Airborne Infantry Brigade".

Odlikovanjske diplome, ki jih je Father Kovačič prejel ob enem z vsakim svojim odlikovanjem, pa pričajo o njegovih delih, za katera je prejel posamezna odlikovanja. V petkovem angleškem delu AD je par teh besedil objavljenih v izvirniku ter naj bi jih tam naši bravci prebrali.

Major Father Francis Kovačič je po odhodu iz Vietnama ostal še naprej v ameriški vojaški službi. Nadrejene vojaške oblasti so ga namreč poslane "at the Army Command and General Staff College at Fort Leavenworth, Kansas, t.j. na ameriško vojaško ustanovo, na kateri se pripravljajo častniki za višja komandna mesta in za najvišje štabne položaje.

Rojaku Fathru Francisku Kovačiču, ki ima med drugim tudi v Clevelandu še več drugih znancev in prijateljev, pritrčne čestitke z iskrenimi željami, naj bi ga varovala Bog in Mati božja, katere goreč častivec je že od svojih zornih let.

J. S.

IZ NAŠIH VRST

FOREST CITY, Pa. — Cenjeno uredništvo Ameriške Domovine! Ker iz datuma v naslovu vidim, da mi bo naročnina na naš lepi list Ameriška Domovina kmalu potekla, isto obnavljam za eno leto.

Ameriško Domovino zelo rada berem. Prinaša mi zanimive splošne novice, piše nepristransko o slovenskih zadevah, priobčuje dopise rojakov in lepe povesti. Čeprav sem z listom nad-

vse zadovoljna, še vedno zelo pogrešam zabavno kolono "Če v'rijamete al' ne", ki jo je pisal že davno pokojni James Debevec. On že pri Bogu mir uživa, mi stari naročniki pa se ga še vedno radi spominjamo.

Lepo pozdravljeni vsi v uredništvu kot tudi vsi čitatelji tega našega lepega lista, kateremu želim veliko naročnikov.

Mrs. Mary Shivitz

PEORIA, Ill. — Cenjeno uredništvo! Ker mi bo naročnina kmalu potekla, jo s priloženim čekom obnavljam zopet za eno leto.

Ne bi mogel biti brez Ameriške Domovine, katere nam prinaša mnogo splošnih zanimivih novic ter lepe, kratkočasne povesti, katere tako radi beremo. Bodite vsi prav lepo pozdravljeni! James Terlep

HAMILTON, Ont. — Spoštovani! Po krajšem času se Vam zopet oglašam. Zadnjič, ko sem Vam poslal naročnino, se Vam nisem nič zahvalil za ves trud, ki ga vlagate v izdajanje slovenskega časopisa Ameriške Domovine, katere redno izhaja v Clevelandu in obiskuje številne Slovence, raztresene po vsem svetu. Kar pogledimo v Ameriško Domovino! V njej najdemo članke, ki so jih napisali Slovenci, ki živijo na vseh kontinentih sveta ne samo na ameriškem. Iz teh člankov lahko razvidimo, da Ameriška Domovina ni poznana samo v Ameriki in Kanadi, pač pa po vsem svetu. Tako je prav in ponosni smo lahko na to! Veliko poslanstvo vrši ta časopis med nami Slovenci, obvešča nas o zapletenih in resnih svetovnih dogodkih. Toda pustimo to, ne bi žele zaiti v politiko, ki ni prav nič lepa. Naj raje povem svoje mnenje glede časopisa samega.

Najprej bi rad omenil, da ga zelo neredno prejemam. Vem, da to ni Vaša krivda, pač pa krivda pošte. Res bi list lahko bolj redno prihajal k nam, saj Cleveland ni tako oddaljen od Hamiltona.

Ko časopis dobim, pogledam najprej na drugo stran, če je kaj Novic iz Slovenije. Ta rubrika mene najbolj zanima, le žal, da je bolj redka. Vem, da tudi drugi naročniki najraje to čitajo. Vsak rad ve, kaj je doma novega. Pereče točke reklame pa se ne bom dotaknil. Samo to vem, da jo je na tem kontinentu veliko preveč v vseh listih, tudi v...

Drugače pa mi je list všeč in sem zadovoljen z njim. Želim Vam mnogo uspeha pri nadaljnjem delu in listu še dolgo življenje!

Lepe pozdrave vsem!
Štefan Plevel

TORONTO, Ont. — Spoštovano uredništvo! Pošiljam Vam naročnino za prihodnje leto. Lepo pozdravljam vse, ki sodelujete pri tisku. Želim Vam mnogo uspeha pri nadaljnjem delu!

S. Bohnec

MASSILLON, O. — Spoštovani upravi Ameriške Domovine! Vaše obvestilo sem danes prejel. Takoj Vam priloženo pošiljam \$16.00 za obnovo celoletne naročnine.

List redno prejemam in sem zadovoljen z njim zaradi njegove objektivnosti. Želim Vam mnogo novih naročnikov, lepega, prazničnega razpoloženja za božič ter srečno in uspešno novo leto 1968. Iz srca Vaš naročnik

Jožef Sladič

TORONTO, Ont. — Spoštovana uprava! Hvala Vam za obvestilo za poravnano naročnino. Ker sem že veliko let naročnik Vašega lista in sem vsesplošno zadovoljen z njim, zato zopet obnovim naročnino še predno mi poteče. Z najlepšimi pozdravi! Frank Petrich

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Po novih receptih
s kitaro in plesom

"Preveč govorimo o nekih novih prijemih in metodah. Starejši zaradi tega izgubljajo pogum in mislijo, da so za staro šaro. Mladi pa mislijo, da bodo rešili duše s kitaro in plesom. Krščanstvo je še vedno bistveno nadnaravno dejstvo in zato bo nujno neuspešen tisti, ki ne bo gradil na nadnaravnih temeljih. Se vedno mora Kristus po meni učiti, reševati in pričevati."

Gornje besede so bile povedane predvsem za dušnopastirsko področje. Napisal jih je tajnik medškofijskega katehetskega sveta v Ljubljani g. Anton Smerkolj. Ne veljajo pa samo za Slovenijo, temveč tudi za nas po svetu in mi bomo rekli predvsem nam v slovenskem Torontu. Vse drugače bi v verskem oziru zgledala naša skupnost, če bi po gornjih navodilih uravnavali delo med ljudstvom. Tako smo pa že začeli s "kitaro in plesom" v želji, da bi na lahek način pritegnili ljudi in obdržali mlade. Te želje pa se je dr. način zaslužili dolarje za odplačilo dolgov. Bili so nekateri, ki so se jim ti novi "prijem" upirali in niso soglašali z novimi "metodami". In kaj so dosegli? Pristaši novih "prijemov" so jih proglašili za nazadnjake in so jih osmešili, češ da ne razumejo novih časov in novih krajev. In posledice? Obilje in udobje naraščata, duhovnost pa gine. Smisla za poklice, po katerih naj bi "Kristus učil, reševal in pričeval", med nami ni opaziti.

Poskusimo vsebino gornjih misli ljubljanskega kateheta prepisati tako, da so bodo našale na narodno-kulturno področje. Nekako takole bi se glasila:

Tudi pri narodno-kulturnem delu preveč govorimo o novih prijemih in metodah. Starejši kulturni delavci izgubljajo pogum in mislijo, da so za staro šaro. Tako pogosto namreč morajo poslušati: "igre, kulturni večeri, to ni za današnje dni; nekdanje organizacije so se preživele; knjiga, časopis, to je predrago, sicer pa ni časa za branje." Mladi mislijo, da služijo kulturni naroda s kitaro in plesom. Narodna zavednost se šteje po udeležbi na banketih in veseljah. Kulturno, narodno delo je pa še vedno udejstvovanje, ki po večini pripada duhovnemu območju in zato bo nujno uspešen le tisti, ki bo gradil na duhovnih temeljih. Se vedno je treba, da kulturni delavec uči, rešuje pred materijalizmom in nepristano z delom izpričuje to, v kar veruje.

"Ne bomo rešili "mladine". Mladine ni; so posamezniki, posamezne duše. Z njimi se bom danes, ne slučajno — po Kristusovi volji — srečal, k njim me bo Kristus poslal. Za božje kraljestvo je še vedno treba vsakdanjega, celotnega truda, potem bodo mladim kaka trenutna "srečanja" kaj koristila. To so vedeli duhovniki pred nami in so reševali; isto moramo vedeti tudi današnji oznanjevalci resničnosti, če naj bomo res moderni." (isti avtor, kot zgoraj).

Tudi gornje besede so napisane za one, ki se trudijo v dušnem pastirstvu. Avtor hoče reči, da nič ne pomaga vsa organiziranost okoli cerkve in dvorane, ki naj bi reševala mladino. "Ne bomo rešili mladine" hoče reči, če ne bomo reševali posameznikov. In pot reševanja je samo ena: od hiše do hiše, od stanovanja do stanovanja, od duše do duše. Srečanja s posameznikom po Kristusovi volji. Oznanjevanje resnice s osebnih stikov, to so moderni recepti. Moderni zato, ker so preizkušeni, ne zato ker bi bili novi, moderni, ker so uspešni.

Če so ti recepti moderni na dušnopastirskem področju, niso nič manj veljavni na narodno-kulturnem. Ker vsebujejo načela, ki so vedno in povsod veljavna, se zdi, kot da so napisana za nas in za naše razmere. Vemo, kako težko je danes pripraviti kulturno prireditev ali proslavo narodnega praznika. Sodelavcev manjka. Kako težko je z udeležbo. Vabila razdeljena pred cerkvami tako malo zaležejo; vabljenje po časopisih tudi. Med nami je mnogo brezplodnega ugotavljanja, kot n.p.: ljudi te stvari več ne zanimajo; mladina gre svoja pota in naših prizadevanj ne razume; nismo jih znali ob pravem času pritegniti; dali jim nismo primernih društev in podobno. G. Anton Smerkolj prav pravi: "Mladine ni". Pač pa so sinovi in hčere slovenskih staršev, verniki slovenskih župnij, člani slovenske skupnosti.

Če hočemo pozitivno narodno-kulturno delo in dvigniti pravo zavest, se bo treba oprijeti edino uspešnega recepta: osebni stik, osebna srečanja, prijateljsko prepirčevanje, načrtno obiskovanje, skratka v trudu in znoju bo treba zopet poiskati in zbrati vse, kar slovensko čuti. In to ni nemogoče, kjer je dovolj dobre volje do dela.

Kaj pa naša mladina? Oče in mati se prva srečata s sinom in hčerko. Ko še nihče drugi nima vpliva na njuno mladež, ga imata že onadva. Kjer sta bila oče in mati voljna in sposobna prenesti svojo slovensko zavest in slovensko vsebino svoje osebnosti na otroke, tam ni tarnanja, "da smo mladino zgubili". Edino tam je možnost, da bo na take sinove in hčere slovenskih staršev mogla blagodejno vplivati slovenska šola. Taki mladinci se bodo radi pridružili slovenskim organizacijam. Imamo pa primere, kjer so starši vidni in aktivni člani slovenske skupnosti, otrokom je pa ta skupnost tuji svet. Takega stanja pa niso krivi ne vodniki, ne društva, krivi so starši, kajti nadomestka za starše ni. Nihče ne more postaviti ne v verskem, ne v narodno-kulturnem oziru tistega temelja, kot morejo to starši. Ugotovitev "mladine nimamo" je zato samo priznanje osebne nemoči pred lastnim zarodom.

Zaključek teh razmišljanj bi torej bil: Nazaj k osebnim odnosom, k osebnemu vplivanju in k prijateljskemu srečanju bodisi med odraslimi, bodisi med starši in otroci.

Sv. Miklavž — odvetnik in zagovornik

Bilo je leta 1937. Imel sem tedaj 19 let. Nenadoma sem hudo zbolel. Zagrabila me je pljučnica. Tedaj še ni bilo zdravil, kot jih poznamo danes. Zdravnik je moji mami zapovedal, naj skrbno pazijo name. "V sedmih dneh se bo pokazalo", je rekel, "ali bo fant ostal ali ga bo pobrala bolezen." Ležal sem v vročici in bledelo se mi je. Pravega spanja ni bilo. Ko je prišla sedma noč, so blodnje izginile in sem nenadoma zaspal. V globokem spanju pa sem živo sanjal. V sanjah sem videl, kako je k moji postelji pristopil sv. Miklavž. Prijel me je za roko in me odpeljal ven na neko višino, ki je bila vsa pokrita s snegom. Ko sva dospela na vrh, sem videl veliko planoto in na njej ogromno palačo. Sv. Mi-

klavž me je vodil v tisto splotje. Na sredi je bil velik hodnik, na obeh straneh pa sobe. Stopila sva v eno izmed njih, a ni bila prava. Pokazali so nam drugo. Vstopila sva in videl sem, da je v tisti sobi zasedalo sodišče. Tožilec, sodnik in porotniki so sedeli notri. Takoj, ko sva prispela, se je začela razprava proti meni. Videl sem in zavedal sem se, ko so govorili tožilec, sodniki, porotniki, a nisem ničesar razumel. Sv. Miklavž je nastopil kot moj zagovornik. Ko so vsi povedali svoje, je sv. Miklavž pristopil k meni, me potrkal po rami in mi dejal: "Pravdo sva dobila, oproščen si." Vrnila sva se domov.

Drugi dan sem se zbudil, vstal in bil popolnoma zdrav. Sosedje so se mi čudili, ko sem hodil po vasi. Vedeli so namreč, da sem še prejšnji dan visel med življenjem in smrtjo.

Nikdar ne bom pozabil tiste bolezni in tistih sanj pred 30 leti in nikdar sv. Miklavža, odvetnika in zagovornika. Tako je končal svojo resnično življenjsko zgodbo Mihael Kristin.

Prosil sem ga, če jo lahko objavim. Dovolil je. Naj jo tudi otroci preberejo, da bodo vedeli, da je Miklavž svetnik in da je postal svetnik, ker je bil poln dobrote in je rad pomagal ljudem. V spomin na njegovo dobroto je včasih v noči od 5. na 6. december vsako leto "Miklavž nosil". Por.

Obred ustoličenja koroških vojvod prodira v svet

Nova knjiga prof. J. Felicijana, ki v angleščini dokazuje, da je obred koroških vojvod vplival na ameriško izjavo o neodvisnosti, je začela vzbujati pozornost. V zadnji Kanadski Domovini smo na tem mestu objavili, da knjigo v Kanadi prodaja in razpošilja Slovenska pisarna. Mohorjeva družba, ki je knjigo natisnila in izdala je postavila ceno za Kanado na \$6.00.

Slovenska pisarna, ki je prevzela nalogo, da knjigo spravi med rojake in z njihovo pomočjo na vsa tista mesta, kjer bo slovenskemu imenu in kdaj tudi slovenski bodočnosti koristila.

Zato smo že zadnjič prosili, naj bi vsakdo, ki bo knjigo kupil, plačal eno zase eno pa, da jo bo Slovenska pisarna poslala, kamor se nam zdi potrebno. Ta ideja se je že prišla. Prvi, ki je segel po knjigi je plačal štiri izdave. Drugemu smo knjigo samo po telefonu ponudili in je takoj plačal dve. Enako tretji.

Tak začetek daje dobro upanje. Ali smo Slovenci v Kanadi pripravljeni žrtvovati 300 do 400 dolarjev, da to knjigo kupimo in jo razpošljemo na prava mesta, da bodo o njej in o slovenskem narodu razpravljali in pisali znanstveniki, univerze in ljudje, ki bodo kdaj znova predstavljali meje v Evropi?

Naročila in plačila sprejema Slovenska pisarna v Torontu. Uprava Slovenske pisarne 618 Manning Ave., Toronto 4, Ont.

In eno samo spoznanje

"In eno samo spoznanje zdaj jasno je mojim očem, da čutim se tembolj človeka, čim bolj sem odmaknjen ljudem."

Tako je zapel pesnik A. Medved. Kako težko se je danes odmakniti ljudem. Vse se drena, kot da bi svet postajal prenapolnjen. Ljudje so drug drugega na poti; zato so tako živčni. Verjetno je zato vedno manj, "človeka" v njih.

Fantje in moške, kaj pa če bi poskusili, kar sam sebi svetuje pesnik ... "zdaj jasno je mojim

očem, da čutim se tembolj človeka, čim bolj sem odmaknjen ljudem."

Duhovne vaje bodo prilika za tako odmaknjenost svetu, drena, skrbem in delu. Vsak bo lahko vsaj dva dni sam s seboj in s svojim Bogom. Kako boš znal govoriti z ljudmi in ljudem, če ne znaš v tiho govoriti s seboj in sam sebi? Mogoče pa znaš vsaj poslušati? Pridi torej, ti bo On govoril, ki ti je življenje dal.

Duhovne vaje bodo v domu duhovnih vaj v Port Credit. Začele se bodo v petek zvečer 15. decembra. Zaključek bo pa v nedeljo 17. decembra. Za telesne potrebe bo dom poskrbel v najboljši meri. Za duhovne potrebe bosta za vsakemu udeležencu pri roki duhovnik in Bog.

Nasvidenje! Por.

L. Ambrožič st.: **OBLJUBA DELA DOLG**

XXXIX

Prav točno se ne spominjam a zdi se mi, da smo se šele tretji večer po odhodu iz Rotermana ustavili v Dutovljah na Krasu. Izstopili smo in v varstvu noči, da nas niso opazili iz italijanskih visečih balonov, ki so jih z dnevom vred spustili visoko v zrak, da so z njih imeli pregled daleč nazaj za avstrijsko fronto. Te velikanske balone, napolnjene s snovjo, lažjo od zraka, so imeli pritrjene na zemljo in na okroglen valjarju pritrjenih vrhov, ki so jih zjutraj odvijali, da je plaval balon v zrak, zvečer jih pa zopet privijali in potegnili balon k zemlji. Seveda so pa imeli isto napravo tudi Avstrijci.

Koliko časa bi tak balon danes visel v zraku ... ? Torej, to prvo noč, kolikor jo je še bilo, smo prišli do Koma. Bili smo lačni in zaspani. Dobili smo vsak en četrt komisa in malo "kave". Nato smo polegali po skednjih in šupah, kjer je pač bilo kaj prostora in prespali dan.

Čudim se sedaj, kako malo je imela Avstrija zaloge živeža in kako slabo je bila založena za vojsko. Se eno leto ni minulo, pa je že vsega primanjkovalo. In vojski smo naravnost stradali, takoj na fronti kot v zaledju. Kazala je samo zunanji blesk in močnost in s tem zakrivala notranjo gnilobo, da je mogla držati narode, zlasti slovenske, pod strogim nadzorstvom — diktatoru.

Ko se je narejala noč, smo se odpravili naprej proti fronti. Ustavili smo se tam blizu Žeznih vrat, v neki večji kraški kotlini, ki je imela v sredini precej veliko leseno barako. V tej baraki smo se nastanili v največji temi in tišini. Jaz sem zlezal na gornji pograd in kmalu zaspal. Povedali so nam, da se bo bo prihodnjo noč potegnili naprej tja nekam proti Kostanjevici v strelske jarke. Naj bomo na to pripravljeni. Sicer me je to obvestilo stisnilo pri srcu, a ne toliko, da bi mi vzelo spanje. Ponoči sem se pa kar naenkrat znašel na tleh barake. Sicer nisem vedel, kje pravzaprav sem, a vendar sem si toliko osvežil spomin, da sem se domislil, da sem moral pasti s pograda. A zakaj, nisem vedel. Obležal sem tam in čakal, ker zdelo se mi je, da vstati ne bi mogel. Ne vem, kako dolgo je trajalo, da je prišel dežurni skozi barako. Osvežil me je z žepno svetilko, malo brenil vame in mi dejal, naj grem nazaj na pograd. Poskusil sem vstati, pa se skoraj nisem mogel premakniti. Obenem me je pa prijel krč v trebuhu. Postal sem popolnoma trd in se onesvestil. Prebudil sem se v zasilni ambulanti v gozdu nad cesto, ki pelje iz Komna proti Rihemberku. Dva dni sem ležal

v ambulanti, tretji dan so me pa priredili k tehnični četi, ki je opravljala najrazličnejša dela na fronti in med frontama, med sovražno in "našo". In seveda to samo ponoči. Že pred dnem smo se morali potegniti nekam nazaj v bolj varen prostor, vsaj v toliko, da nismo bili dosegljivi sovražnim puškinim krogom.

Zakaj sem padel v tisti baraki s pograda? Samo čez rob tiste jame, v kateri smo se mi nahajali, je bila druga, v kateri je bil nastanjen velik top, ki je na določen čas brenil iz sebe granato v premeru 42 centimetrov proti sovražniku. Vselej, kadar je ta zverina zarjula, se je zemlja daleč na okoli zamajala in stresla. Vsi predmeti v okolici so se premaknili. Jaz sem se najbrž v spanju premaknil bolj na rob trdih desk, pa je bilo treba samo še tistega sunka in sem bil na tleh. Tudi drugi so mi pozneje pravili, kako jih je ob vsakem strelu premaknilo, celo do enega metra po deskah, na katerih ni bilo nobene opore ali zadržke. Vendar pa mislim, da me krč v trebuhu ni zagrabil radi tega padca, pač pa radi hrane in zmrzlega kruha, ki sem ga jedel v Rotermanu na gornjem Štajerskem — pri kadru našega bataljona. Že na poti v vlak me je črvičilo, potem je pa še padec doprinesel ta svojo.

Delo pri tehnični četi ni bilo prijetno in ne kratkočasno. Cele noči so letele čez nas osvetljevalne rakete, enkrat od ene in zopet od druge strani. In ob vsaki se je bilo treba prihluti k tlom, da nas ni sovražnik opazil. Večkrat nismo mogli ponarediti najnujnejšega in že smo morali bežati pred dnevno svetlobo. Ko smo se ob enajsti ovenčali pomaknili naprej skoraj do Piave, so me zopet pridelili k moji četi v našem bataljonu. To mi je bilo kar po volji, ker pri tehnični četi mi je bilo vse tako nekako tuje.

Naš bataljon se je takrat, ko sem jaz prišel zopet k njemu, nahajal v Portogruaro. A že par dni posem, smo se premaknili dalje v Latizano in še dalje v Mota pri Livenci. V bližini tega mesteca, morda le nekaj kilometrov proč, smo imeli v oskrbi precej veliko skladišče granat, šrapnelov in raznega drugega streliva. Bila je velikanska lesena baraka polna streliva, okrog nje, tik ob stenih, je pa bil kak meter širok in toliko dvignjen lesen hodnik, po katerem se je sprehajal vojak, ki je stražil skladišče. Kakih 100 metrov proč od tega skladišča se je nahajala velika žaga za rezanje hlodov v deske in podobno. Velikanske kupe hlodov so od neke pripravi in jih potem dovažali na to žago. Narezane deske in drugo uporabno robo so potem nakladali na nasprotno stran žage; krajnike, žamovce in vse drugo, kar ni bilo za drugo uporabo kot za ogenj, so pa odlagali na prostor med municijskim skladiščem in žago. Te odvišne robe je bilo nametano in odloženo na ogromni kup, ki je bil že precej višji kot poslopje skladišča. Na drugi strani skladišča je pa bilo vse zaraščeno z grmovjem in malo višjim gozdnim drevjem.

(Dalje sledi)

Na Vietnam padlo več bomb kot na Evropo v drugi svetovni vojni

WASHINGTON, D. C. — Iz Pentagona poročajo, da je od 15. julija 1965 do 15. novembra padlo na Vietnam 1,630,500 ton letalskih bomb, dočim je na Evropo padlo v drugi svetovni vojni le 1,554,463 ton. Preračunano na prebivalstvo v Vietnamu, je padlo 100 funtov bomb na vsako vietnamsko glavo, na kvadratno miljo to nanese 12 ton. V vsej korejski vojni ni bilo porabljenih niti 800,000 ton bomb. Na Vietnam je padlo trikrat toliko bomb kot na vseh naših bojiščih na Tihem oceanu.

Ce pomislimo, kako daleč je bilo treba prevažati bombe in kako daleč morajo letati bombniki, da dosežejo svoje cilje, so gornje številke zgovoren dokaz o proizvajalni zmogljivosti ameriške vojne industrije, seveda pa tudi grozoten dokaz, kako mora vietnamsko prebivalstvo trpeti od bombardiranja.

Ne smemo pa pretiravati. V teku debate o odhodu obrambnega tajnika McNamare je prišlo na primer na dan, da ciljanje naših bombnikov ni bilo prav do zadnjega na zadovoljivi višini. Glavni vzrok je pomanjkanje izvežbanih pilotov. Komaj pilotje dobijo potrebno prakso, pa imajo v smislu predpisov o rotaciji pravico do umika od zaposlitve na letalih. Ako bombniki ne ciljajo zadovoljivo, kam pa potem padajo bombe? V mestih gotovo na civilno prebivalstvo, na deželi pa — Bog ve kam. Tako trdijo nasprotniki bombardiranja, Pentagon pa še ni mogel ovreči njihovih očitkov.

Afriške države se vsaj gospodarsko združujejo

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Na prigovarjanje ZN administracije se je sredi Afrike dogovorilo kar 10 malih republik za tesnejše gospodarsko sodelovanje s končnim ciljem carinske in denarne unije. Zaenkrat skušajo poenostaviti medsebojen blagovni in osebni promet. Ustanovile so že skupno narodno banko.

Veliko zanimanja in dobre volje za gospodarsko skupnost kažejo tudi Maroko, Alžir, Tunizija in Libija, toda politična trenja med njimi ovirajo hitrejši razvoj v smeri kompletne gospodarske skupnosti.

Sedaj se Kenija, Tanzanija in Uganda zopet pogovarjajo o svoji gospodarski povezanosti. So jo že imele, dokler so bile angleške kolonije. Ko so postale neodvisne so se tudi gospodarsko osamosvojile; že l. 1964 so pa zopet ustanovile tako skupnost, ki je umrla že ob podpisu pogodbe. Sedaj se skušajo na pobudo Tanzanije zopet sporazumeti o tistih vprašanjih, ki se dajo dobro rešiti le v sodelovanju. Keniji je taka skupnost potrebna, ker rabi tuje trge; Tanzaniji je potrebna, da se osvobodí odvisnosti od Rodezije in Južne Afrike. Tanzanija pa ne more pozabiti dobrot, prejšnje gospodarske skupnosti. Zato upajo, da se bo sedanji poskus posrečil.

Vietnamska pacifikacija v luči uradnega optimizma

SAIGON, J. Viet. — Ameriški diplomat Komer, ki vodi pacifikacijo v Južnem Vietnamu, je na svoji tiskovni konferenci dal sledeče številčne pojasnila o stanju pacifikacije. Od približno 18 milijonov južnih Vietnamcev živi nekaj nad 11 milijonov v krajih, kjer pacifikacija ni potrebna, ker tam ni čutiti nobenega odločilnega vpliva partizanov in terencev. Nad 3.5 milijona živi v velikih mestih, kamor ne prihajajo ne gverilci ne partizani, pač pa terenci in njihove organizacije. Ostalo južnovietnamsko prebivalstvo je pa treba deliti v dve skupini, ki sta približno enako veliki: V prvo skupino spadajo vasi, ki so deloma pod kontrolo saigonske vlade, deloma pa pod letalskih bomb, dočim je na Ev-

ropo padlo v drugi svetovni vojni le 1,554,463 ton. Preračunano na prebivalstvo v Vietnamu, je padlo 100 funtov bomb na vsako vietnamsko glavo, na kvadratno miljo to nanese 12 ton. V vsej korejski vojni ni bilo porabljenih niti 800,000 ton bomb. Na Vietnam je padlo trikrat toliko bomb kot na vseh naših bojiščih na Tihem oceanu.

Ce pomislimo, kako daleč je bilo treba prevažati bombe in kako daleč morajo letati bombniki, da dosežejo svoje cilje, so gornje številke zgovoren dokaz o proizvajalni zmogljivosti ameriške vojne industrije, seveda pa tudi grozoten dokaz, kako mora vietnamsko prebivalstvo trpeti od bombardiranja.

Ne smemo pa pretiravati. V teku debate o odhodu obrambnega tajnika McNamare je prišlo na primer na dan, da ciljanje naših bombnikov ni bilo prav do zadnjega na zadovoljivi višini. Glavni vzrok je pomanjkanje izvežbanih pilotov. Komaj pilotje dobijo potrebno prakso, pa imajo v smislu predpisov o rotaciji pravico do umika od zaposlitve na letalih. Ako bombniki ne ciljajo zadovoljivo, kam pa potem padajo bombe? V mestih gotovo na civilno prebivalstvo, na deželi pa — Bog ve kam. Tako trdijo nasprotniki bombardiranja, Pentagon pa še ni mogel ovreči njihovih očitkov.

Najbolj motorizirana dežela Evrope

STOCKHOLM, Šved. — Švedska je najbolj motorizirana dežela vse Evrope, saj je tam v rabi 750,000 avtomobilov, 350,000 motociklov in 250,000 motoriziranih biciklov.

Na Švedskem živi okoli 8 milijonov ljudi. Dežela je obsežna, pa sorazmerno redko naseljena. Najgostejše je naseljen njen južni del.

CLEVELAND, O. Moški dobijo delo

Oskrbnik

Iščemo zakonski par, da bi skrbel za majhno poslopje s stanovanji. Za več pojasnila kličite 261-0430. (236)

MALI OGLASI

V najem

2-sobno stanovanje za \$30 in 3-sobno stanovanje za \$36.50, v fari sv. Vida, vroča voda. Kličite FA 1-3204. (x)

V najem

Oddamo 5 sob, 2 spalnice, zgoraj na 3553 E. 82 St., tel. 271-0038. (234)

Stanovanje v najem

Lepo 5-sobno stanovanje v duplex hiši, blizu cerkve sv. Vida, se odda v najem. Za pojasnila kličite: FA 1-3204. (x)

V najem

Tri neopremljene sobe, kopalnica, furneze, na 1193 E. 60 St. Dobite ključ v trgovini ali kličite HI 2-2009 po 7. uri zvečer. (236)

V najem

Oddamo 4 sobe in kopalnico zgoraj, prednost ima vdova ali starejši par, blizu Euclid Beach. Kličite IV 1-7115. (234)

Lastnik prodaja

enodružinsko, 4-sobno hišo, med E. 185 in 200 St. Za pojasnila kličite: 942-3852. (236)

V najem

Petsobno stanovanje oddajo na 7211 Superior Avenue, Suite No. 2. Kličite HE 1-7387. —(236)

Euclid

Colonial hiša, 3 spalnice, klet in razvedrilna soba, garaža za 2 kare, severno od Lake Shore Blvd., in Holy Cross cerkve, privilegija za kopanje.

Eastlake

Nove ranch hiše, 3 spalnice, vgrajene peči, 1½ kopalnica. \$15,700 brez kleti, \$17,700 s kletjo. Popust za barvanje in dekoriranje.

V I N E

W. F. Pierce, Broker

35165 Vine St. WH 2-4440 (5, 6, 8 dec)

V najem

3-sobno opremljeno ali neopremljeno stanovanje s kopalnico in lastnim vhodom se odda na 7004 Hecker Ave. Kličite EN 1-0036. (234)

Po njeni krivdi

(Povest. Spisal F. Ks. Steržaj.)

"Ker — si — neumen."

Sesedel se je na klop. Ni vedel, kaj se godi okoli njega. Neka slabost se ga je prijel, a to samo za nekaj hipov. Nato pa je planil po koncu, prevrgel stol in zdirjal na plano. Drugo jutro ni bilo sledu o njem. Nihče ni vedel, kam je šel, kam je izginil.

VI.

Štiri leta so minila po teh dogodkih.

Okoli Matjaževega domovanja je bilo zamrlo življenje. Nič več ni bilo one navadne živahnosti, katera se opaža na velikih kmetijskih posestvih.

Nekam tiho je bilo. V hlevu, ki je bil prej poln najlepše živine, sta mukali dve suhi kravici.

Ze četrto leto je gospodaril Zalar. Kako? — O tem so pričali prazni gozdovi, od hlo-dov razvlečene, razorane seno-žeti in njive.

Takoj, ko je bil prevzel Matjažev, so se oglašali upniki, drug za drugim, dan za dnevom. Nihče ni vedel, da je toliko dolgoval, niti žena ne. Ni mu ostajalo drugega: lotil se je gozdov. Ko je začelo snežiti, nekaj dni potem je poslal v gozd celo kopo delavcev.

Glasovi lačnih sekir so peli po prej navadno tihem gozdu žalostno pesem. Smreka za smreko, jelka za jelko je padala z glasnim truščem na tla.

Matjaževka je ostrmela. Ne-pričakovano ji je bilo to. Ona ki je bila tako ponosna na svoje nedotaknjene gozdove, si kar ni mogla misliti, da bi bilo to res.

In vendar je bilo res. Zamolkli udarci sekir, ki so se čuli iz gozda, so pričali o tem.

Bolelo jo je, da se je tako varala o zetu; grizlo jo je in nevolja se je je lotevala. Dala je duška tej nevolji in očitala zetu, kaj dela. A oni, prej tako tihi Zalar — se je sedaj pokazal. Kričal je in razbijal, češ, da je on gospodar, da je bilo joj.

Zaprla se je v zgornjico.

In tedaj, ko je bila tako na samem, tedaj se ji je začel pridruževati gost, neprijeten gost. Njena vest, oni glas, ki ga prej ni hotela poslušati, oni glas jo je obiskoval, vznemirjal. Vedno bolj, vedno glasneje ji je očital: Prav je ... Kazen jo! Zakaj si dala posestvo zetu in hčeri — in izpodrini-

la sina? In to samo zato, ker ga nisi mogla videti. Uničila si sina! Kje je? — Ze tako dolgo in ni sledu o njem! — Zakaj? — Kaj je zakrivil? Vsega, vsega je kriva samo ona —

Dan za dnem jo je vznemirjala vest. Kar ni imela miru. Zdelo se ji je, da tega ne bo mogla prenesti. In pri tem je trpela. Trpela je duševno in telesno. Vidno se je starala. A ni bilo samo to. Ni bila sama ona nesrečna, bila je tudi hči Rezika. Zalar je izsekaval gozde, prodajal, pil in — igral.

In to dan za dnem, skoro brez prestanka. In vso to bedo je gledala, vso to žalost, in vse to je zakrivila ona.

In lasje so se srebrili, gube so se večale, solze so ji polzele po razoranem licu. Krivica, ki jo je naredila sinu, se je maščevala nad njo. A da bi bilo samo to!

Toda ni bilo ... Zima je prišla, že četrta, odkar ni vedel nihče o France-tu. Kakor bi se bil vdrl v tla. Najmanjšega sledu ni bilo. Poizvedovali so na vse mogoče načine za njim. France je bil izginil.

Zima je bila prišla, tako kakor vsako leto, z mrazom in debelim snegom, ki je pokril vso pokrajino. Bila je ta pokrajina kakor tiha, bela duša, polna miru.

Svinčeno sivo nebo je ležalo nad Matjaževu hišo, nebo, ki je dan za dnem sipalo drobne, goste snežinke. Rjavosivkast dim se je vlačil nad raz-trganim hišnim slemenom in se plazil, vlačil, komaj gibal nad hišo.

Osamljen krokar je priletel, sedel na staro tepko, zakrokal, enkrat, dvakrat, in odletel.

V hiši sta bili samo mati in hči. Rezika je plakala in to-lažila obenem najmanjše dete.

"Moj Bog, moj Bog! Zakaj je to prišlo? Kaj sem zakrivila, da me tepeš, da me kaznuješ?" je tarnala mlada žena.

"Hči — hči! Molči in trpi! Ne kregaj se z Bogom. On že ve, kaj dela."

"A zakaj ravno mene? Saj so drugi zakrivali več nego jaz —"

"Da, da. — Lahko mi očitaš, lahko. O da, jaz sem zakrivila dosti gorja. — Težko breme me teži — a ne dolgo. Mogoče je ji je očital: Prav je ... Kazen jo! Zakaj si dala posestvo zetu in hčeri — in izpodrini-

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Zunaj pred vežnimi vrati pa so se začule stopinje.

V sobo je stopil občinski sluga. Bilo je pismo od nekega okrajnega glavarstva z Ogrskega.

"Pa nikar se ne ustrašite! Ni ravno vesela novica. Od Franceta je —," je dejal sluga in odšel.

"Kaj je rekel?"

Starka je vstala. Obraz ji je bledele. "Od Franceta je —. Da, sedaj prihaja, že čutim."

Rezika je pismo odprla in čitala.

"Moj Bog, še to — še to."

"Kaj pa je? — Govori vendar! Povej!"

"France je umrl v bolnišnici — za jetiko."

Mati se je trudno sesedla na klop. Roki sta se ji krčevito stegnili, čuden glas ji je prihajal iz grla; kap jo je zadela. Štiri dni pozneje je umrla.

Položili so jo poleg rajnega moža. — — —

Pomlad je prihajala v deželo in z njo Zalarici novo upanje, da se vsa stvar zasuje na bolje; Zalar je namreč ženi za trdno obljubil, da neha zdaj pijančevati in igrati. — — — Vendar še Rezika nekoliko dvomi — a tudi ta dvom ji

izgine. Zalar se drži trdno — pa ne svoje obljube.

(Konec)

Življenje na vrvi

Enkrat na milijon primerov se zgodi, da ostane človek živ v položaju, v kakršnem je bil 23-letni Davies, ki so se mu pri skoku zapletle vrvi. Dejstvo, da so ga kljub temu rešili, bo prav gotovo prišlo med posebna poglavja v zgodovini športnega padalstva.

Novinec Davies se je pripravil na drugi padalski skok v

življenju, tokrat iz višine 790 m. Ko se je vrgel v globino, se je padalska vrv zataknila za letalo; padalec je obvisel na njej. Letalo je takoj zavilo nad letališče Halfpenny Green in zmanjšalo hitrost, kolikor se je le dalo. Ker Daviesa niso mogli potegniti nazaj v kabino, je kakih pet minut bingljaj pod letalom. Potem se je 32-letni inštruktor Mick Reeves spustil po vrvi navzdol, jo snel, potegnil za vrvico svojega padala in z Daviesom v naročju varno pristal na letališču.

V letalu si je Kenneth Fors-

dyke, predsednik padalskega ni še nikoli preizkusil, kljub dol-kluba za južni Staffordshire, goletnim padalskim izkušnjam. obrisal potne srage s čela in se oddahnil. "Možnost, da bo Davies rešen, je bila ena na milijon." je izjavil kasneje. Dodal je, da je šlo pri reševanju Daviesa za standardno padalsko stvo. Kanada je drugi največji tehniko, ki pa je on, Forsdyke, izvoznik pšenice na svetu.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K. S. K. J.)

nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po \$1.00 ali \$2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje \$16,300,000.00

Članov - 45,000 Certifikatov - 47,500

Veljavna zavarovalnina \$39,700,000.00

Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

1884

1967

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo, da je dne 20. oktobra 1967 v Gospodu preminul naš ljubljani oče, stari in prastari oče in brat

MICHAEL GRDANC

Pokojni je bil rojen 10. septembra 1884 v Sloveniji, Jugoslaviji. Tam žaluje za njim brat Martin z družino in več drugih sorodnikov. V Ameriko je prišel leta 1913.

Pokopali smo ga dne 23. oktobra 1967 na pokopališču Kalvarija. Pogrebne obrede v Grdinovem pogrebnem zavodu in ob grobu je opravil in slovesno pogrebno sv. mašo je daroval Rev. J. M. Relic. Iskreno se zahvalimo njeru kakor tudi ostalim č. gg. duhovnikom, ki so pokojnega obiskovali v bolnici in na domu med boleznijo, mu prinašali Najsvetejše in ga pripravili na srečno zadnjo uro, zlasti Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik in Rev. Jošt Martelanc.

Najlepša hvala Grdinovemu pogrebnemu zavodu, ki je uredil pogrebne priprave in odlično vodil pogrebni spreved, članom Najsvetejšega Imena Jezusovega, in drugim, ki so za pokojnega skupno molili sv. rožni venec ob krsti, dobrim možem, ki so krsto nosili, tistim, ki so darovali za sv. maše in druge dobre namene, poklonili cvetje in vence, dali na razpolago avtomobile, prišli kropiti in bili pri pogrebnih slovesnostih ali karkoli drugega storili v počastitev pokojnega. Hvala za vso pomoč in izraze sočutja. Tiste, ki morda po kaki pomoti niso dobili naše posebne zahvalne katrice, lepo prosimo naj oprostite in sprejmejo tole skupno, javno zahvalo.

Ti, o Jezus, naš premili, zlij na dušo Rešnje Kri
Ti dobrotno se ga usmili,
raj nebeški mu odpri.

Zalujoči:

hčerka MARY P. RIZZO,
vruka TONY s soprogo JEAN in JOE s soprogo SARA, vnukinji
FELICE WISE s soprogom PAT in MARIE KLEIS s soprogom
RONALD, 10 pravnukov, sestra ANTONIA CHESNIK
z družino in drugi sorodniki.

Cleveland, Ohio 5. decembra 1967.

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
LJUBLJENE SOPROGE
IN MATERE

JEAN SRAY

ki nas je za vedno zapustila
dne 5. decembra 1965.

Srečno ljubljena soproga in mati,
šla prezgodaj si od nas,
dobra, skrbna si nam bila,
pogrešamo Te vsak čas.

Sveta vera nas tolaži,
da se enkrat sridemo,
kjer ni joka ne bolesti,
rajsko srečo uživamo.

Zalujoči:

SOPROG IN OTROCI

Cleveland, O., 5. decembra 1967.

"Da, da. — Lahko mi očitaš, lahko. O da, jaz sem zakrivila dosti gorja. — Težko breme me teži — a ne dolgo. Mogoče je ji je očital: Prav je ... Kazen jo! Zakaj si dala posestvo zetu in hčeri — in izpodrini-

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

Počasi je govorila stara Matjaževka, glas se ji je tresel.

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA OČETA
IN STAREGA OČETA

Joseph Tekavec

ki je odšel v večno življenje
dne 5. decembra 1965.

Počij od hudih, težkih let
preblago atovo srce,
ko zadnje trombe zadone,
veseli snidemo se spet.

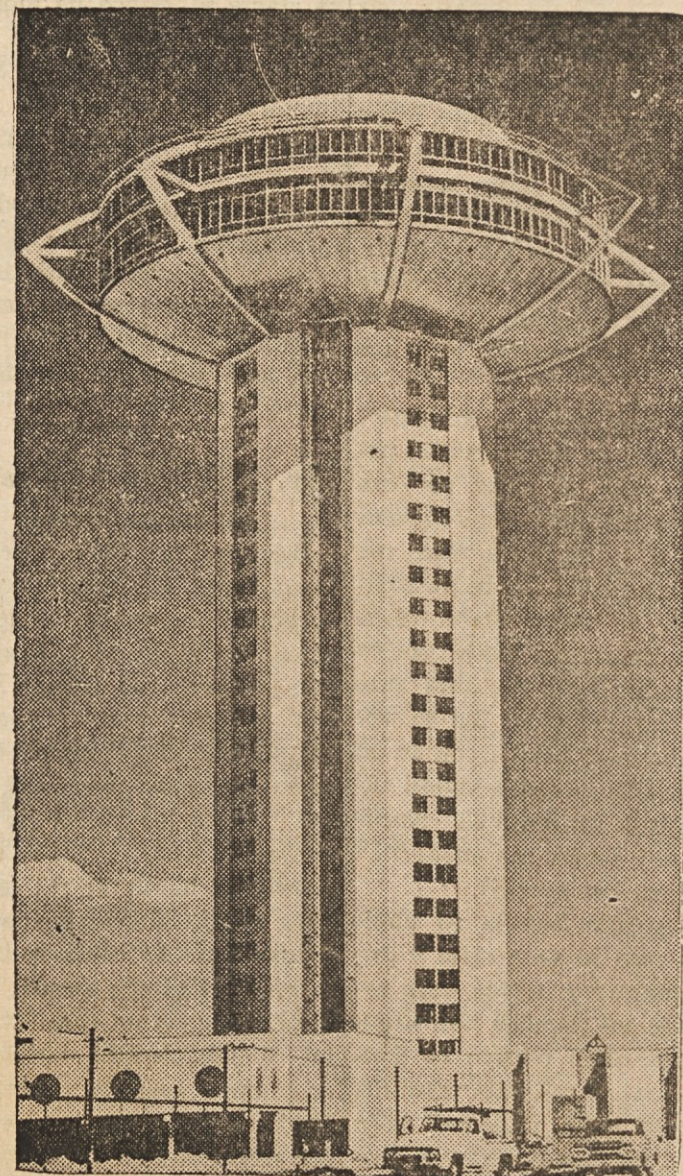
Zalujoči:

sin JOSEPH
hčerka ROSE MIKLAUV
VNUKINJE, VNUKI in
PRAVNUKI.

Cleveland, O. 5. decembra 1967.

IZUMIRAJOČA RASA — Na japonskem otoku Jeso živi plemo Ainu nemara že okoli 7000 let. Slika pripadnika tega plemena kaže, da mora biti to odtenek kavkaškega (belega) plemena in ne mongolskega (rumenega).

GOBASTI HOTEL — V Las Vegasu v Nevadi so te dni odprli tale gobi podobni hotel, visok 340 čevljev. Gradili so ga 7 let.